

And içmişdim, müharibə qurtaran günü qol götürüb oynayacam. Gecə yarısı telefon zəngini və əmim oğlu Aydının sevincle söylədiyi "müharibə bitdi" sözlərini sanki yuxuda eşidirdim. Bir yandan ağlayır, bir yandan gecənin bu vaxtı qol götürüb oynayırımdı. Səhər tezden işə getdim. Xəstəxanada çalışıram. O vaxt xəstəxanada yaralı əsgərlərimiz vardı. Şöbəyə daxil olub sevincle qol götürüb oynadım. Yaralı əsgərləri bir-bir öpüb, göz aydınlığı verdim: "Müharibə Qələbəmizlə bitdi". Sən demə... bu, mənim sonuncu oynamağım, sevinməyim olacaqmış. Qələbə sevincini doya-doya yaşamadım. Az sonra acı xəbər qapımızı döydü. "Allah, sənə min şükür!" dediyimiz bir gündə gözümün işığı bircə balamın, Şuşa fatehələrindən olan oğlumun şəhid xəbərini aldım. İlahi, oğul itirmək, özü də belə igid balanı itirmək nə yaman ağır imiş...

Bu, bir ana üreynin fəryadı idi...
...Baş leytenant Asəf Ağayevin şəhid olduğu gündən bir il keçirdi. Matəm gününə bir gün qalmış o qapını biz də döydük. Asəfin ata ocağına ilk gəlişimiz idi. Həyətdə qonum-qonuşu səsizcə götür-qoy edir, sabaha hazırlıq görürdülər. Bizi qarşılayan Asəfin anası Gülmayə ana olur. O, bizi əvvəl Asəfin otağına aparır. Əşyaları, paltarları, şəkilləri toplandıqı bu otaq, əslində, Asəfin bəy otağı olacaqmış...

–Lap körpə vaxtlarından mən onu hər səhər öpüb: Qalx! –deyərdim. İndi də hər səhər, oğlumun hərbi formasını öpüb qoxlayıram. Onun iyini alıram. Oğul, sabahın xeyir, necəsən deyirəm.

...Mən onu heç görməmişdim. Ayaqüstə çəkilmiş şəkili sanki canlı idi. Bu şəkildə əsl hərbi qətiyyətinin, duruşunun vüqarını gördük. Və bir də həmişə içimi göynədən bir hiss ilə: "Elə bil, bütün şəhidlərimiz seçiliblər, hamısı boy-buxunlu, yaraşıqlıdır", dedim. Göz yaşlarımızı hakim ola bilmirdik. Gülmayə ananın yanıqlı-yanıqlı oğlunu oxşaması daşı belə eridirdi.

Üreyi oğul dağlı anaya toxtaqlıq verib, Asəfin atası Abid Ağayevlə görüşürük. Abid Ağayev adı bir ehtiyatsızlıq üzündən təkrar arabaya məhkum olub. Artıq neçə illərdir ki, yaşamını belə davam etdirir. Taleyin qədəri bu imiş. O, əlinin qabarı ilə ailəsini saxlayan bir ata olub. İki övladının təhsil alması üçün əlindən gələni edib. Çox sevinirdi oğlu Asəf ali təhsilli hərbi olmasına. Asəf leytenant rütbəli zabit formasında evə

gələndə sevincdən ağlamışdı. Bilirdi, oğlu bu adı şərəflə daşıyacaq.

– Uşaqlıqdan yaşadılardan seçilib Asəf. Hələ 6 yaşından qoyun-keçini yaylaqlarda təkbaşına otarmağa başlayıb. Onun gözündə qorxu hissi olmayıb. Oğlum həm də ailəsinə çox bağlı idi. Mən yatağa düşəndən ezamiyyətə gələndə heç yana getməzdi. Bütün gününü mənimlə keçirər, qulluğumda durardı.

İnanmazdım ki, belə tez onu itirəcəyik. Müharibədən sonra, daha doğrusu, Zəfər paradından sonra bir neçə günlük evə gəlmişdi. Mən onunla fəxr edirdim. İstəmərdim geri qayıtsın. "Ata, hələ bizim görəceyimiz çox işlər var. Getməliyəm, dedi. Sonra gülgülə anasına "Daha toya hazırlaşma bilərsən", – deyərək sağollaşmış getdi. Ondan mənə qalan, məni yaşadan Asəfin haqqında deyilən xoş sözlər, videolardır. Oğlum igidliyi, qayğıkeşliyi ilə yoldaşlarının, dostlarının sevgisini qazanmışdı. Onun komandiri Səfanın (soyadını unutmuşam) telefonla Asəf haqqında söylədikləri bir ata üçün ən böyük qürur idi. Asəf o qədər sadə, mehriban olub ki, əsgərləri ona böyük qardaşları kimi hörmət ediblər.

– Hələ müharibədən əvvəl ona tez-tez pay-püş göndərirdim. Deyərdi, ana şəkərburanı çox elə, əsgərlərim çoxdur. Bilirdim ki, Asəf hər tikəsini yoldaşları ilə bölür. Müharibədən sonra evə gələndə də açdığımız süfrədə hər şeyi bol görmək istədi: "Ana, sən mənə toy süfrəsi aç, qoy qapımıza gələnlər bu süfrədə çörək kəssinlər." Özü süfrəyə nəzarət edirdi. Kim bilir, bəlkə üreyinə nə isə damıbmış balamın...

Çox istəyirdik evləndirək, gəlin götürək. Xalaları, bibiləri, hamımız onun üçün qız axtarırdıq. Qızların şəkillərini göstərdik. "Gözəldir, amma hələ tezdür", – deyib ötdürdük. Adətən, oğlanlar ataları ilə dost olar. Amma Asəf mənimlə oğuldan ötə, dost olub. Məzuniyyətə gələndə səhərə qədər oturub dərdləşərdik. Zəfər paradından sonra bir neçə günlüyə gəlmişdi. O qədər sevinirdi ki... Sevincdən kirpikləri də gülürdü. "Daha toya hazırlaşma bilərsiniz. Evə eşiyyə əl gəzdirin", – deyirdi. Bakıdakı Zəfər paradında çəkilən şəkilləri, videoları böyük qürurla atasına göstərdi. Uçmağa qanadımız yox idi. Bizim oğlumuz Şuşanı fəth edən

dekabrın 17-sində minaya düşüb. Arzuları gözündə qaldı balamın... Bir dəfə ana-bala dərdləşirdik. Onda: "Ana, bir arzum var, istəyirəm bir gün işdən qayıdanda görüm ki, qapımı oğlum açır", –dedi. Bütün arzuları kimi bu istəyinə də çatmadı Asəf. Bu bir ildə neçə ata qapımıza gəlib, yeni doğulan oğluna Asəfin adını verdiyini deyib. Tandımadığımız insanlar bu gün onun adını yaşadırlar. İndi mənim neçə Asəfin böyüyür. Onlar mənim təsəllilərimdir.

Bacısı Aygün deyir ki, son dəfə bizə gələndə tort bişirmişdim. Elə bil, tikan üstə oturmuşdu. Telefonuna zəng gəldi. Süzdüyüm çayı da içmədən tələsik getdi. Sən demə,

Səninlə fəxr edirik, Şuşa fatehi!

igidlərdən idi. Şuşa fatehi idi Asəfim.

Söhbətə Asəfin bibisi qoşulur:

– Türkiyədə də hərbi təhsil almışdı. Geri qayıdıb Milli Orduda xüsusi təyinatlı hərbi hissədə kəşfiyyətçi-rabitəçi kimi xidmət edirdi. 2009-cu ildən bəri (Bakıda yaşadığımız üçün) hər istirahət gününü bizimlə keçirərdi. Qapıdan girən kimi oğlanlarımızdan gündəliklərini tələb edərdi. Qiymətlərinə baxardı. Hər dəfə gedəndə onlara tapşırıqlar verərdi. Çox savadlı idi, beş dil bilirdi. Axırncı dəfə gələndə hiss edirdim ki, əhvalı bəm-başqadır. Dedim, Asəf, hamı müharibə olacağını deyir. O, isə "Ay bibi, hələ gecikmişik", deyib – söhbəti dəyişdi. Qardaşımın balası yaraşıqlı, boy-buxunlu idi. Hərbi geyim ona çox yaraşırdı. Çox qız anaları, özləri elçi düşürdülər Asəfə. Hamımız qurban demişdik ki, Asəf müharibədən sağ-salamat gəlsin. Gəldi... Amma sevincimiz gözümüzə qaldı.

– O, mənim bircə oğlum idi. O qədər həssas və qayğıkeş idi. Özümü bağışlaya bilmirəm. Beş-altı yaşları vardı. Bir gün dedi, ata qonuşu uşaqların velosipedləri var, mənə də al. Almadım. Pulsuzluqdan deyil. Qorxudan almadım ki, birdən küçədə onu maşın vurur. Kaş alaydım. Yaxşı oxuyurdu. Demək olar ki, bütün fənlərdən "əla" alırdı. Mən xəstə düşəndən həftə sonları toylara gedər, video çəkənlərə kömək edərdi. Hər toydan ona beş manat verərdim. Asəf pulu anasına verəndə gözləri güldürdü. Onun nə qədər üreyiyuşaq, əliaciq olduğunu bizə baş çəkən əsgərləri, dostları ilə ürəklə danışır ki, "Onların Asəflə bağlı xatirələri, birlikdə çəkilən videoları bu gün mənə toxtaqlıq verir.

Yəqin siz də görmüsünüz. Şuşa alınan günlərdə üç qaxlı zabitin qaxlılara məxsus məzəli söhbətini, Ağdam alınanda Asəfin məscidi süpürməsinə... Asəfin ad gününə Ağcabədidən bir şəhid atası gəlmişdi. Asəfi o videoda görübmüş. Əhd edibmiş ki, müharibədən sonra o oğlanı – Asəfi axtarıb, əllərindən öpəcək. Onun şəhid xəbərini eşidib çox pis olub. Ad günündə gəlmişdi. O da şəhid atası idi. Bir-birimizə toxtaqlıq verdik: Onlar Vətən uğrunda şəhid olublar. Oğul böyütmüşük ki, Vətəni qorusun.

– Dekabrın 16-da gecə saat birin yarısı zəng vurmuşdu Asəf. Bu, onun son zəngi idi. Bizə ürək-dirək verdi ki, hər şey yaxşıdır. Amma, səhər aldığımız xəbər belimizi qırdı. Oğlum

müharibəyə hazırlaşmışdır.

Yaşı 80-ni haqlayan Sayalı nənə Asəfin şəhid olması xəbərini inanmadı. Asəf nənəsinə söz vermişdi ki, bu yay evlənəcək. Nənənin bəlkə son arzusu idi o toyu görmək.

...İgid həmyerlimiz, şəhid baş leytenant Asəf Ağayevin ailəsindən iki böyük mənəvi yüklə ayrılırdı. Bu yükün biri qəm, digəri qürur yüküdür. Asəf kimi oğulları vaxtsız itirməyin ağır qəm yükünü Vətən sevgisindən yoğrulmuş qürur, fəxarət hissi ovundurur.

...Elə darvaza qarşısında iki gəncə rastlaşırıq. Bakıdan gəlmişdilər. Asəfin əsgərləri, döyüş yoldaşları olublar. Anar Mirzəyev: "Son vaxtlar Asəf tez-tez yuxuma girir. Sonuncu dəfə gördüm deyir: "Niyyə gəlib mənə baş çəkmirsən". Qərara gəldim ki, ilində onun ziyarətinə gedim. Biz ikimiz də Asəfin əsgəri olmuşuq. Məzarına baş çəkib, müharibədə keçirdiyimiz o günləri xatırladıq. Düz 28 gün onun komandası ilə hərəkət etmişik. Sağ qaldığımız üçün ona borcluuyuq. Baş leytenant Asəf Ağayev həmişə bizdən öndə gedərdi. Neçə dəfə ayağımızın altından minanı götürüb. Çox təəssüf ki, özü minaya düşüb, Şəhid oldu. O, bizim yaddaşımızda qorxmaz, igid komandır, həm də ən yaxşı dost kimi qalacaqdır. Sabah onun itirdiyimiz günün bir ili tamam olur. Asəf həmişə deyərdi, işdir şəhid olsam, sağ qalanlar mənim atama tez-tez baş çəksinlər. Biz də həm ildə iştirak edəcəyik, həm də komandirimizin vəsiyyətini yerinə yetirəcəyik. Allah, cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin."

Asəf Ağayev əfsanəyə dönmə Şuşa fatehi kimi şərəfli ada layiq görülən igidlərimizdəndir. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərəncamları ilə baş leytenant Asəf Ağayev "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları və "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif olunub.

Asəfin ailəsi dövlətimizin hər cür qayğısı ilə əhatə olunub. Azərbaycan xalqı igid oğulları ilə fəxr etməkdə haqlıdır. Belə oğulları olan Vətən heç zaman basılmaz. Bu gün hər bir qaxlı xüsusi təyinatlı hərbi hissənin şəhid baş leytenantı Asəf Ağayev kimi igidlərin hünəri ilə fəxr edirik.

Xavər ƏFƏNDİYEVA,
"Şəlalə" qəzetinin redaktoru
Qax rayonu